

**Záznam výsledků
6. porady ad hoc skupiny expertů
„Management sedimentů“ Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 7. 6. – 8. 6. 2011 v Praze**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení, schválení programu jednání

Poradu zahájil a řídil předseda, pan Dr. Heininger.

Program jednání byl schválen.

BOD 2 Aktivita v MKOL, na národní úrovni a na úrovni EU

MKOL:

- Vedoucí delegací MKOL na poradě ve dnech 23. 5. – 24. 5. 2011 v Magdeburku
 - a) souhlasili s tím, aby byla ad hoc skupina expertů „Management sedimentů“ podřízena přímo pracovní skupině WFD,
 - b) schválili pracovní a časový plán ad hoc skupiny expertů „Povrchové vody využívané pro plavební účely“ (příloha 2),
 - c) schválili pracovní a časový plán ad hoc skupiny expertů „Management množství vod“ (příloha 3),
 - d) požádali pracovní skupinu WFD, aby na 24. zasedání MKOL ve dnech 11. 10. – 12. 10. 2011 podala bližší informace k problematice zvýšených hodnot DDT v měrném profilu Hřensko / Schmilka a aby tuto problematiku prověřila i v celém povodí Labe a výsledky představila na poradě vedoucích delegací v květnu 2012.
- Pracovní skupina WFD žádá všechny skupiny expertů, aby do konce října 2011 sdělily sekretariátu MKOL své komentáře, připomínky a návrhy řešení k jednotlivým bodům „Přehledu stavu zpracování návrhů, doporučení a podnětů na základě připomínek veřejnosti k návrhu prvního „Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe“ a případná potřeba dalších kroků“ (příloha 4).

Usnesení:

- Obě delegace ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ zašlou své příspěvky k připomínkám veřejnosti nejpozději do 30. 9. 2011 sekretariátu MKOL, aby je bylo možno projednat na 7. poradě.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

Německo:

- Dne 16. 3. 2011 Spolková vláda vyhlášku o ochraně povrchových vod přijala a následně ji poskytla Spolkové radě. Spolková rada na podkladě přijatých usnesení ve výběrech vyhlášku o ochraně povrchových vod dne 27. 5. 2011 projednala a odsouhlasila s předpokladem do-

jednaných úprav. Spolková váda na svém zasedání dne 22. 6. 2011 s úpravami, které Spolková rada přijala dne 27. 5. 2011, souhlasila a vyhlášku na základě usnesení Spolkové rady schválila. Zanedlouho bude vyhláška zveřejněná ve Sborníku zákonů.

Česká republika:

- Koncem roku 2010 byla schválena novela vodního zákona a s ní i další změny právních předpisů v oblasti vodní politiky. Česká republika tím učinila další krok k harmonizaci své legislativy s nařízeními ES.

BOD 3 Projekty k problematice sedimentů v oblasti Bíliny a Bouřlivce (přítok Bíliny)

Předseda uvítal pana M. Motlíka a pana V. Zahrádku, zástupce Povodí Ohře, s. p., kteří představili problematiku sedimentů Bíliny.

BOD 3.1 Řešené projekty

V rámci „Operačního programu Životní prostředí“, jehož cílem je ochrana a zlepšení kvality životního prostředí jako základního principu trvale udržitelného rozvoje, byly podány dvě žádosti o projekt (příloha 5):

- I. Odstranění antropogenního znečištění říčních sedimentů v rámci sanace Bouřlivého potoka a Bíliny – Průzkum a analýza rizika. Byly zjištěny naplaveniny dehtu ve vrstvě silné až 1,1 m a doporučena sanace s odtěžením nánosů.
- II. Odstranění znečištění říčních sedimentů v rámci těžby naplavenin a následné revitalizace toku řeky Bíliny – Průzkum a analýza rizika. Průzkumy ještě nejsou ukončeny, počítá se s doporučením sanačních prací.

BOD 3.2 Podněty pro případné další projekty

Povodí Ohře, s. p., předpokládá, že se v Bílině nacházejí další potenciální staré ekologické zátěže (příloha 6):

- I. Bílina – posledních cca 7 km (Koštov přes Trmice po ústí do Labe) včetně lavic na soutoku. V tomto úseku lze předpokládat kontaminaci z chemického provozu, drážního tělesa a dalších průmyslových podniků.
- II. Bílina – v lokalitě Velvěty pod soutokem s Bystřicí, kde se předpokládá kontaminace z chemického provozu.

Usnesení:

- Ad hoc skupina expertů bere na vědomí přehled informací o problematice sedimentů v povodí Bíliny. Pro podrobné posouzení situace z nadregionálního hlediska je však absolutně nezbytné hodnocení rizika prohloubit.
- Ad hoc skupina expertů navrhuje uskutečnit setkání expertů dne 18. 10. 2011 v Chomutově v Povodí Ohře, s. p. za účelem podrobného posouzení situace. Ze strany MKOL se jednání zúčastní pan Dr. Heininger, předseda ad hoc skupiny expertů, a její členové pan Dr. Kliment, pan Medek, pan Dr. Pfeiffer a pan Dr. Schwartz. Jako další účastníci se předpokládají zástupce Povodí Ohře, s. p., krajského úřadu Ústeckého kraje, České inspekce životního prostředí a firmy provádějící rizikovou analýzu.

- Delegace v ad hoc skupině expertů vypracují pro přípravu účastníků setkání expertů v Chomutově nejpozději do 22. 6. 2011 na základě diskuse vedené při poradě skupiny expertů přehled otázek a kritérií. Na základě tohoto přehledu mohou být účastníci setkání expertů požádáni o doplňující informace a představy o obsahu zamýšlených projektů.
- Pan Dr. Schwartz připraví pro setkání expertů prezentaci k projektu ELSA.

Zodp.: obě delegace, pan Dr. Schwartz, sekretariát MKOL

BOD 4 Stav plnění pracovního plánu. Kritické zhodnocení pracovního a časového plánu ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ MKOL a závěry pro další práci

Text zprávy pro pracovní skupinu WFD k milníku č.1 Pracovního a časového plánu (viz usnesení k bodu 7 programu jednání 32. porady pracovní skupiny WFD) byl schválen. V návaznosti bylo všech 7 příloh ke zprávě jednotlivě prodiskutováno, zkorigováno nebo odsouhlaseno jejich doplnění.

Usnesení:

- Delegace ve skupině expertů souhlasí s návrhem zprávy k milníku č. 1 a zašlou sekretariátu MKOL obratem chybějící doplňky příloh. Sekretariát zpracuje urychleně konečnou verzi zprávy, kterou včetně všech příloh zašle pracovní skupině WFD.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

Vypracování závěrečné zprávy s návrhy opatření pro „správnou praxi“ nebude pravděpodobně do září 2012 kompletně ukončeno. Hodnocení a odůvodnění ze závěrečné zprávy by měly být do té doby hotovy natolik, aby se od samého počátku mohly promítnout do procesu zpracování návrhu 2. plánu povodí. Nezbytné je odsouhlasení způsobu další práce s plány termínů a úkolů pro implementaci Rámcové směrnice o vodách na národních úrovních v povodí Labe v letech 2010 – 2015.

Usnesení:

- Delegace ve skupině expertů předloží na 7. poradě informace o hlavních relevantních bodech plánů termínů a úkolů pro implementaci Rámcové směrnice o vodách na národních úrovních v povodí Labe v letech 2010 – 2015.
- Na 7. poradě budou na základě těchto podkladů prodiskutovány návrhy pro úpravu pracovního a časového plánu ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ a v případě potřeby předloženy pracovní skupině WFD k projednání a přijetí usnesení.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

BOD 5 Referenční profily, jejich kvantitativní charakteristiky a výpočet látkových odtoků

Německá strana předložila tabulku ve formátu Excel pro výpočet látkových odtoků (předloha MKOL-Sed06_11-05-02), česká strana s tímto návrhem souhlasí. V případě, že bude pro jeden referenční profil k dispozici několik datových souborů, bude použito vždy nejlepšího možného odhadu.

Byly odsouhlaseny korektury – pracovní sešit bude mít 3 listy: látkové odtoky - naměřené hodnoty, látkové odtoky - trend a přehled metod, ukazatele budou řazeny podle let (2003 – 2008) a podle metod (např. 1.1a, 1.2a atd.).

Usnesení:

- Paní Kasimir provede dohodnuté korektury pracovního sešitu Excel, sekretariát doplní české referenční profily podle předlohy MKOL-Sed06_11-04-02 – příloha 7.
- Obě delegace ve skupině expertů se postarají o vyplnění tabulky ve formátu Excel daty, na 7. poradě bude předložen aktuální stav prací.

Zodp.: paní Kasimir, obě delegace, sekretariát MKOL

BOD 6 Kompatibilita přístupů hydromorfologického hodnocení na české a německé straně

Německo:

- Hodnocení režimu sedimentů jako části morfologického stavu pro slapový úsek Labe a pobřežní vody bude ukončeno do konce června 2011.
- Pro slapový úsek Labe existuje koncepce stavebních úprav toku a nakládání se sedimenty, na jejímž základě bude třeba provést ještě parametrizaci. Dosud nebylo stanoveno, kdo se tohoto úkolu kdy ujme.

Česká republika:

- Situace je ještě nejasná. Na Labi byl hydromorfologický monitoring proveden na několika úsecích, k situaci v povodí Vltavy a Ohře se nelze v tomto okamžiku vyjádřit. Doposud neexistuje žádné systematické řešení a není zajištěno ani financování.

Musí být zahájeny dosud chybějící práce, parametrizace je nezbytná pro limnický a slapový úsek Labe, vyžaduje specifické technické předpoklady a měla by být rozpracována následujícím způsobem:

- I. analýza charakteristik
- II. porovnání s referenčním stavem
- III. výčet rozdílů

Usnesení:

- Vybraná kritéria zaručují kompatibilitu hydromorfologických postupů hodnocení na české i německé straně.
- Obě delegace ve skupině expertů se budou na 7. poradě informovat o stavu a výhledu při parametrizaci.
- Také u hydromorfologických otázek dojde na 7. poradě k pečlivému hodnocení a úpravě pracovního a časového plánu ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

BOD 7 Zásady klasifikačního systému – aspekt kvality (milník č. 2 pracovního programu)

Zpráva k milníku č. 2 – Koncepce hodnocení (body pracovního programu 1 h; 2a; 5b; 6d, 6f) by měla být pracovní skupině WFD poskytnuta do poloviny 2011 (viz usnesení k bodu 7 programu jednání 32. porady pracovní skupiny WFD).

Usnesení:

- Ke koncepci hodnocení rizik pro hydromorfologický stav vnitrozemského úseku Labe, vycházející z narušeného režimu sedimentů, vypracují pan Dr. Vollmer a pan Dr. Langhammer nejpozději do 15. 8. 2011 vzájemně odsouhlasený textový příspěvek.

Zodp.: pan Dr. Vollmer, pan Dr. Langhammer, sekretariát MKOL

Usnesení:

- Předseda, pan Dr. Heininger, připraví zprávu pro pracovní skupinu WFD a zašle ji nejpozději do 15. 8. 2011 sekretariátu MKOL, veškeré nezbytné odsouhlasení bude probíhat přes internet. Sekretariát zpracuje konečnou verzi zprávy, kterou včetně všech příloh zašle pracovní skupině WFD.

Zodp.: pan Dr. Heininger, sekretariát MKOL

Pro aspekt kvality se delegace dohodly na níže uvedeném 5-stupňovém klasifikačním systému, založeném na hodnocení ekologického stavu přírodního vodního útvaru podle Rámcové směrnice o vodách:

1	velmi dobrý stav	
2	dobrý stav	1. kvalitativní limit
3	střední stav	
4	poškozený stav	2. kvalitativní limit
5	zničený stav	

Usnesení:

- Obě delegace ve skupině expertů projednají na národní úrovni hodnotu 1. kvalitativního limitu. Výsledek sdělí sekretariátu MKOL nejpozději do 15. 8. 2011, k dalšímu projednání dojde na 7. poradě.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

BOD 8 Inventarizace starých ekologických zátěží na toku a v toku významných pro jakost sedimentů Hodnocení rizikovosti sedimentů zatížených znečišťujícími látkami a klasifikace identifikovaných oblastí rizik (kritéria množství a mobilizovatelnost)

Kritéria inventarizace, následné klasifikace a stanovení priorit byla dohodnuta na 5. poradě v bodě 5 programu jednání.

Návrh kritérií pro hodnocení rizikovosti sedimentů zatížených znečišťujícími látkami a klasifikace identifikovaných oblastí rizik:

- kritérium minimálního množství – x-% průměrného ročního látkového odtoku v referenčním profilu
- kritérium mobilizovatelnosti – n-letý průtok Q_{max} jako klasická veličina k charakterizaci hydrologických poměrů na vodním toku

Usnesení:

- Obě delegace ve skupině expertů projednají na národní úrovni hodnotu kritérií minimálního množství a mobilizovatelnosti. Obě hodnoty budou odsouhlaseny na 7. poradě.
- Obě delegace ve skupině expertů prověří a popř. provedou aktualizaci příloh „Třetí zpráva o plnění ‚Akčního programu Labe‘ v letech 2000 – 2002“ (viz usnesení k bodu 5 programu jednání 5. porady). Výsledek sdělí sekretariátu MKOL nejpozději do 15. 8. 2011, k dalšímu projednání dojde na 7. poradě.

Zodp.: obě delegace, sekretariát MKOL

Aktuální / možné staré ekologické zátěže v Labi / podél toku Labe:

- Zvýšené hodnoty DDT v měrném profilu Hřensko / Schmilka (viz také BOD 2)
Pan Netzband prezentoval jednoznačně rozkolísané hodnoty DDT v čerstvých sedimentech na několika měrných profilech na dolním toku Labe v posledních letech – příloha 8.
Pan Medek informoval o výrazně zvýšených hodnotách DDT v měrném profilu Děčín v sedimentovatelných plaveninách v letech 2008 a 2009, a sice výlučně v podzimních měsících. Jelikož byly zvýšené koncentrace zjištěny ve stejném rozsahu i u metabolitů, lze s určitou pravděpodobností předpokládat, že se jedná o starou zátěž, jejíž původ však v současnosti není znám.

Usnesení:

- Česká delegace byla požádána o vyjasnění příčiny zvýšených koncentrací DDT a jeho metabolitů v sedimentovatelných plaveninách v Labi.

Zodp.: česká delegace

- Stará ramena v úseku Labe Hradec Králové – Přelouč a Poděbrady – Velký Osek
V těchto dvou úsecích protéká Labe silně průmyslovou krajinou. Labe nad soutokem s Vltavou nemá žádné významné povodně. Proto zde mohou stará ramena vykazovat vysokou míru znečištění a představovat významné riziko v případě remobilizace sedimentů. Pan Dr. Langhammer (Karlova univerzita Praha) a pan Medek (Povodí Labe, s. p.) navrhuje, aby byl v těchto úsecích proveden průzkum a analýza rizik.

Usnesení:

- Pan Dr. Langhammer a pan Medek byli požádáni, aby prezentované projekty s písemným odůvodněním jejich nadregionálního významu předložili k diskusi skupině expertů „Management sedimentů“ k prověření, zda by měly tyto projekty získat podporu.

Zodp.: pan Dr. Langhammer, pan Medek, sekretariát MKOL

BOD 9 Inventarizace relevantních emisí – přístupy a kritéria výběru

Delegace se dohodly na těchto kritériích inventarizace:

- kritérium kvality – relevantní znečišťující látka
- kritérium kvantity – nerozpuštěné látky

Zdroje: Registr úniků a přenosů znečišťujících látek (PRTR)
vodoprávní povolení

Referenční rok: 2003 až 2008

Usnesení:

- Pan Dr. Kliment připraví nejpozději do začátku srpna zásady inventarizace, které obě delegace doplní do termínu konání 7. porady.
- Pan Dr. Schwartz připraví textovou pasáž ke kombinovanému emisně- imisnímu přístupu pro hodnocení znečišťujících látek podle Rámcové směrnice o vodách.
- Tato problematika bude dále projednána na 7. poradě.

Zodp.: pan Dr. Kliment, pan Dr. Schwartz, sekretariát MKOL

BOD 10 Inventarizace dostupných možností – datové listy a názorné příklady

Byla schválena předloha Sed06_11-10-01 s tabelárním přehledem inventarizace možností nakládání se sedimenty se stručným popisem opatření a názornými příklady.

Usnesení:

- Všichni účastníci porady byli požádáni, aby se aktivně podíleli na vypracování dalších datových listů k opatřením s názornými příklady.

Zodp.: všichni účastníci porady, sekretariát MKOL

BOD 11 Pořizování dat, výměna dat a georeferencované zobrazení – schválení společných zásadních bodů a základní mapy

- Byl předložen první návrh přehledné mapy Management sedimentů v povodí Labe (stav: 1. 6. 2011, předloha Sed06_11-04-06), odsouhlasené návrhy korektur budou sděleny zpracovateli, panu Schwandtovi.

Usnesení:

- Pro podrobné znázornění je třeba, aby německá strana dodala ještě souřadnice. Pro zpracování dvojazyčné verze potřebuje zpracovatel, pan Schwandt, údaje od sekretariátu.

Zodp.: pan Schwandt, německá delegace, sekretariát MKOL

- Jako druhá mapa byla navržena mapa s kvantitativními charakteristikami.

Usnesení:

- Paní Halířová a pan Dr. Vollmer dodají panu Schwandtovi data potřebná pro zpracování návrhu mapy, tj. látkové odtoky / koncentrace na referenčních profilech v letech 2003 – 2008. Sekretariát se postará o dvojazyčné vyhotovení. Návrh bude předložen na 7. poradě.

Zodp.: paní Halířová, pan Dr. Vollmer, pan Schwandt, sekretariát MKOL

- Pořizování dat, výměna dat a georeferencované zobrazení – schválení společných zásadních bodů

Německá strana připravila k této problematice předlohu Sed06_11-11-01, která byla prodiskutována a kde byly provedeny příslušné korektury – příloha 9.

BOD 12 Různé

K tomuto bodu programu jednání nebyly žádné příspěvky.

BOD 13 Termín a místo příští porady

7. porada ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ se bude konat ve dnech 3. 11. – 4. 11. 2011 v Brně, příjezd 2. 11. 2011.

8. porada ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“ se bude konat ve dnech 7. 2. – 8. 2. 2012 v Německu.

Přílohy:

Příloha 1: Prezenční listina

Příloha 2: Pracovní a časový plán ad hoc skupiny expertů „Povrchové vody využívané pro plavební účely“ Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)

Příloha 3: Pracovní a časový plán ad hoc skupiny expertů „Management množství vod“ Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)

Příloha 4: Přehled stavu zpracování návrhů, doporučení a podnětů na základě připomínek veřejnosti k návrhu prvního „Mezinárodního plánu oblasti povodí Labe“ a případná potřeba dalších kroků

Příloha 5: Prezentace Povodí Ohře, s. p. – řešené projekty

Příloha 6: Prezentace Povodí Ohře, s. p. – případné další projekty

Příloha 7: Výpočet odtoků znečišťujících látek

Příloha 8: Prezentace hodnot DDx v sedimentech

Příloha 9: Pořizování dat, výměna dat a georeferencované zobrazení – schválení společných zásadních bodů